

Tämä tötsien maa

Matkustelin taannoin pääteitä pitkin kaverini autossa Kittilästä Perniöön. Oli aikaa tarkkailla tienvarsia, kun ei tarvinnut keskittyä ajamiseen eikä liikenteeseen. Aika kauheaa.

Jo lähtöpaikan, Kittilän hiihtokeskuksen Sirkan ilme ihmetyttää. Perisuomalaiseen ympäristöön on ympätty sikin sokin eurooppalaista alppimajaa ja kelomökkiä. Houkutellaanko värikkäillä mutta rumilla vuoristomajoilla suomalaisia ja harmail-la hirsimökeillä ulkomaisia vai päinvastoin?

Ravintoloiden ja hotellien räikeät mainosvalot vilkuttavat rauhattomasti englanninkielisiä nimiään. Pienin pytinkikin on ristitty centeriksi. Grynderit ovat päässeet Lapissa mellastamaan. Perinteisestä rakennustarkastajan työstä ei näy jälkeäkään.

Sitten tienvarsiin. Kun tarkemmin katsoo ja laskee, vakuuttuu, että Suomesta on tullut kolmijalkaisten tötsien maa. Toteemeja nousee kuin kukkia keväisin. Torneja pykäävät huoltoasemat, marketit ja kunnatkin. Tuntuu, ettei mikään ole enää mitään ilman toinen toistaan räikeämpää mastoa mainosvaloineen.

Telineille löytyy tietysti puolustajansakin. Autoilija näkee jo kaukaa, myydäänkö paikassa bensaa ja toimiiko huoltoasemalla myös Alko tai pankkiautomaatti. Saa-ko salaattia ja löytyykö leipää. Minusta tällainen tiedottaminen vaan tuppaa enemmän karkottamaan kuin viekoittelemaan.

Eritoten suomalaisten kirkonkyläiden raitit kirkuvat kirjavissa väreissä. Kaupunkien katubarret näyttävät rauhallisemmilta. Kaupungeissa toimii yleensä katujen ja talojen ilmeestä huolehtiva vaikutusvaltainen lautakunta tai muu elin, joka karsii räikeimmät rakennelmat. Kylissä näytään tyytyvän vaan siihen, että joku ylipää-tänsä rakentaa.

Oma säyseä kirkonkylämme on myös saanut ensimmäiset tötsänsä. Tätä nykyä niitä törrottää ainakin kolme. Onneksi eivät sentään näy koti-ikkunastani. Sääliksi käy niitä, joiden silmiin härvelit särähtävät aina ulos vilkaistessa.

Uudet ympäristövaatimukset asettavat kuntien suunnittelua ja rakentamista valvo-ville kovasti lisätöitä. Kasvavista vastuista huolimatta Perniössä päädyttiin sääs-tösyistä Kiskon kanssa yhteiseen rakennustarkastajaan.

Kyllä olisi aika palkata Perniöön oma rakentamista valvova virkamies, jolla riit-täisi tarmoa, aikaa ja mielenkiintoa oman kirkonkylän ilmeen vaalimiseen. Eivät pääsisi tyköönit temmeltämään ja tekemään raitistamme kirkuvaa klondaikkia.

pajen